

DR. ZÁHONYI ANDRÁS

ÉGI SZARVASVADÁSZAT A PRISTINAI ÉS A TATÁRLAKAI KORONGON

Írásom három fontos és újszerű felismerésre hívja fel a figyelmet.

– A pristinai korong rajzolataiban sikerült felismerni a csillagos ég térképét.

– A pristinai és a tatárlakai korong „csillagtérképe”, néhány apró részlettel eltekintve megegyezik.

– Mindkét korongon megfigyelhetjük az „égi szarvasvadászat” csillagképeit (csodaszarvas-mondánk égi vetületét). Így joggal mondhatjuk, hogy megtaláltuk a tatárlakai korong párhuzamát!

1. A pristinai korong rajzolatai

Radics Géza remek előadása és tanulmánya (Hogyan is volt, avagy hogyan is lehetett? – az MVSZ II. östörténeti konferenciája, 2008.) keltette fel az érdeklődésemet a pristinai korong iránt. Örömmel számolok be róla, hogy a rajta látható jeleket sikerült egységes rendszerben értelmezni. Arra jutottam, hogy a jelek csillagtérképként az égbolt ugyanazon részét jelenítik meg, mint a tatárlakai korong ábrái!

Gimbutas modellje

A litván származású régész, **Marija Gimbutas** kedvenc témája, az ősi istennők és jelképrendszereik kutatása mellett az ősi európai írás¹.

Az absztrakt (nem képi) jelek alkották az ősi európai írás elemeit, melyekre elsősorban a vonalasság jellemző (lineáris írás). Hasonlítanak a minoszi lineáris A és a ciprusi szótagírás jeleire, ugyanis ezek is pontokkal és vonásokkal módosítják az alapjeleket. Ezért az ősi európai írás nem előírás (prewriting, proto-script), hanem valódi írásrendszer, hasonlóan a sumer, a kínai és az Indus-völgyi írásrendszerekhez.

A tatárlakai és a pristinai korong jelei is vonalas (lineáris) írásrendszer elemei, melyekből gyakran formálnak ligatúrát.

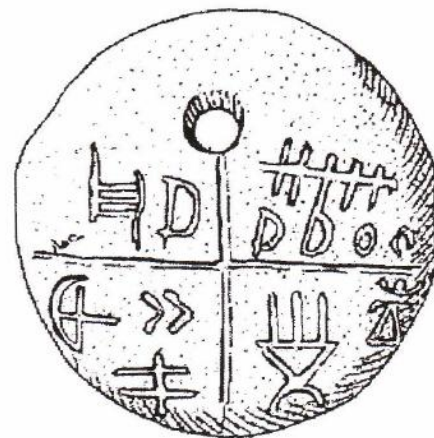
A régész szerint a korai műveltségalkotó népeket az indoeurópaiak kiirtották. Nyelvük és írásuk a baszk kivételével kihalt, az etruszkokat a rómaiak beolvasztották.

Mivel a hivatalos történelemtudomány szerint a magyarok kései jövevények Európában, minket Gimbutas nem is vesz számításba. Minden „reménye” egy kétnyelvű felirat (bilingvis) felbukkanásában van, amely majd segít az ősi európai (újkőkori) írás megfejtésében. Jelleget tekintve szó- vagy szótagírást feltételez.

Örömmel számolok be róla, hogy sikerült megtalálni ezt a „második nyelvet”: a csillagászat, az

égi térképészet üzenetei ugyanis „bilingvisként” erősíthetik meg az írásjelekből kiolvasható nyelvi tartalmat.

1. A pristinai és a tatárlakai korong „csillagtérképei” nagymértékben hasonlóak!

1. ábra – A tatárlakai korong

A kb. 6000 éves, 7 cm átmérőjű, közepén lyukas korongon kör alakban vonalas jelek követik egymást. Megfejtését, olvasatát eddig még egyik kutatónak sem sikerült megadni. Ezért vettem a bátorságot, hogy az értelmezést megkíséreljem. Ebben sokat segített a tatárlakai táblák kutatása során szerzett tapasztalat.

1 Megjegyzéseim Radics tanulmányához

1, Radics Géza szerint az *Old European writing* magyar fordítása: „korai európai írás” – én a továbbiakban a *korai* helyett az *ősi* megjelölést használom.

2, Radics forrása (Magyar Adorján: *Az Ősműveltség*, Magyar A. B. K., 1995, 40. o.) téved, amikor megállapítja, hogy a „Magaru szumerben /sumerul/ és aszszirban /asszírul/ boldogot jelent”. Deimel és Labat sumer-akkád szótárai szerint ugyanis:

L.367 ŠE /sumer/, magâru /akkád/ = jóindulatú, készséges,

L.367 ŠE /sumer/, še'u /akkád/ = mag.

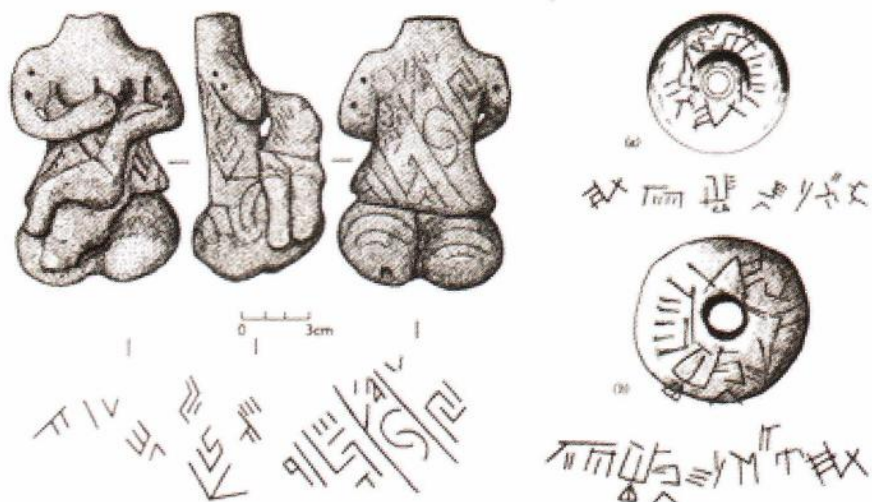
Vagyis a (magyar) **mag** sumer hangalakja (SE) nincs hangalaki kapcsolatban a maggal, az akkád (babiloni-asszír) **magâru** viszont nem jelent **boldogot**, hanem jóindulatú, készséges a jelentése. Ha jelentene, akkor sem a sumer, hanem az akkád (babiloni-asszír) hangalaki kapcsolatra adna egy példát.

Az **M** jel jelentését és eredetét véleményem szerint meggyőzőbben is magyarázhatjuk, ha a L.237 AMA /sumer/, ummu /akkád/ = mama, mother /angol/, Mutter /német/, mère /francia/ olvasatból és jelentéseiből indulunk ki. Mindegyik anyát (mamát) jelent és **m**-mel kezdődik.

3, Radics tanulmányában bemutatja Friedrich Klára táblázatát, mely a Todos-Vincsa kultúra és a székely-magyar rovásírás jeleit hasonlítja össze. Az **E-É** és az **LY** kivételével mindegyik rovásjelünknek szerepel benne a párhuzama.

Megjegyzésem: az **LY** nagyon hasonlít az **F**-re, az **E** pedig a **GY**-re, ha a jelvariánsok görbülő vonalvezetését, módosító jeleit (pl. pont vagy rövid vonal vagy apró kereszt) nem tekintjük megkülönböztető elemnek. Ezzel a kiegészítéssel az alaki megfeleltetés teljesnek tekinthető.

2. ábra - A rasti istennő és a pristinai korong vonalas írásjelei

Első megjegyzésem: a korong a, és b, jelű ábrája ugyanazt a jelsort ábrázolja - egyszer balról jobbra, majd jobbról balra.

A tatárlakai korong jeleivel - melyeket az *Ősi titkok nyomában* c. könyvemben (MBE, Miskolc, 2005) sumer képjelekként és csillagképek rajzaként is sikerült azonosítanom - összehasonlítva megállapítottam, hogy a jelek többsége a két korongon nagyjából megegyezik.

Így kézenfekvő a feltételezés: a pristinai korongon is a **Szekeres**, az **Ikrek**, a **Hidra**, a **Mérleg**, a **Kígyó-tartó**, a **Nyilas** és a **Sas** csillagképek rajzait látjuk egymás után, úgy, ahogy a csillagos égen is követik egymást.

De miképp magyarázhatók az eltérések?

Az eltérések a pristinai korongon a következők:

- az **Ikrek** „föltt” a **Hiúz** csillagkép ismerhető fel,
- az **Aurigával** a csillagképek sora nem ér véget: megjelenik az őt követő **Perseus** (felső része) és a **Cassiopeia** (az égi csodaszarvas agancsa).

Felmerül egy fontos kérdés: hol van a tatárlakai korong mint **lelet** korára utaló, a tavaszi napéjegyenlőséget jelképező „V” alakú jel (a **Kos** jele)?

Ha a **Perseus** felső részét megjelenítő V formájú jelet, mely most a tatárlakai korongtól eltérően nem az **Auriga** mellett, hanem - bizonyára a jobb helykihasználás és a kettős jelentés miatt - felette látható, a **Kos** jelének is tekintem, máris előttünk áll a lelet korára való utalás, mely szerint a pristinai korong a tatárlakai koronghoz hasonlóan kb.

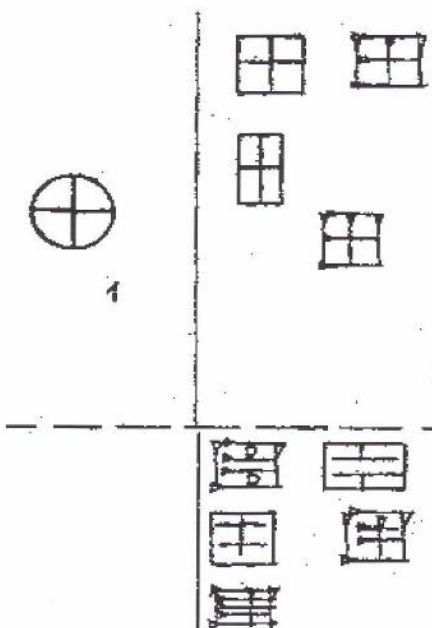
6500 éves. (Ez a szám csak alig tér el az írásom elején közölt kb. 6000 éves kortól.)

Az *Ősi titkok nyomában* c. könyvemben és az *MVSZ II. őstörténeti konferenciáján* tartott előadásomban is szerepelt már a tatárlakai korong részletes elemzése, ezért most arra nem térek ki.

A meglepő mértékű jelátfedés reménnyel tölthet el, hogy a későbbiekben a másik két tatárlakai táblához hasonló leletek is előkerülnek majd. Mindez a Kárpát-medence és a Balkán kultúrtörténeti fontosságát tovább erősítheti.

A **Cassiopeia csillagkép felbukkanása**

A **pristinai korong** jelei közt egy lényeges eltérést találtam a tatárlakai koronggal összehasonlítva: a **Cassiopeia** W-alakú rajzát. A csillagkép sumer neve: **LULIM**, a szó

L.537 lu, UDU

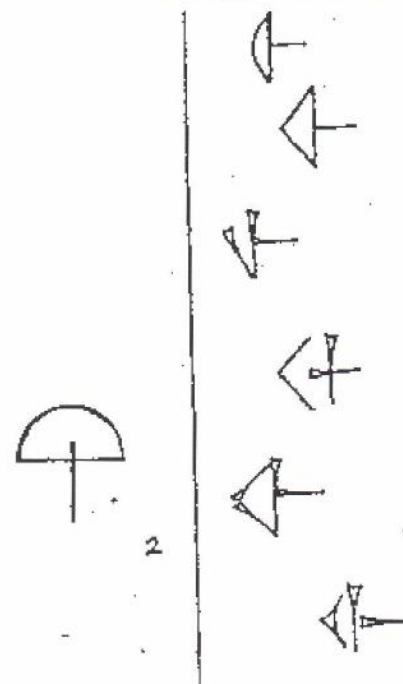
jelentése pedig magyarul: **szarvas**.

3. A **csodaszarvas-vadászat** „előképe” a pristinai korongon és a tatárlakai táblákon

A pristinai koronggal kapcsolatos felismerésnek a hatására kezdtem keresni a (csoda)szarvas „nyomát” a tatárlakai korongon. Ugyanis ha a bal felső negyed „V” alakú jelét - a pristinaihoz hasonlóan - a **Perseus** felső részének (is) tekintjük, akkor máris joggal várhatjuk a sorban következő csillagkép, a **Cassiopeia** felbukkanását is!

Aki keres, az talál - persze csak akkor, ha jó volt a kérdésfelvetés. Így sikerült a pristinai korong kapcsán felmerült ötlet segítségével a tatárlakai korong értelmezését is tovább gazdagítanom!

A tatárlakai korong körkeresztjének /lásd a korongot 4 részre oszt-

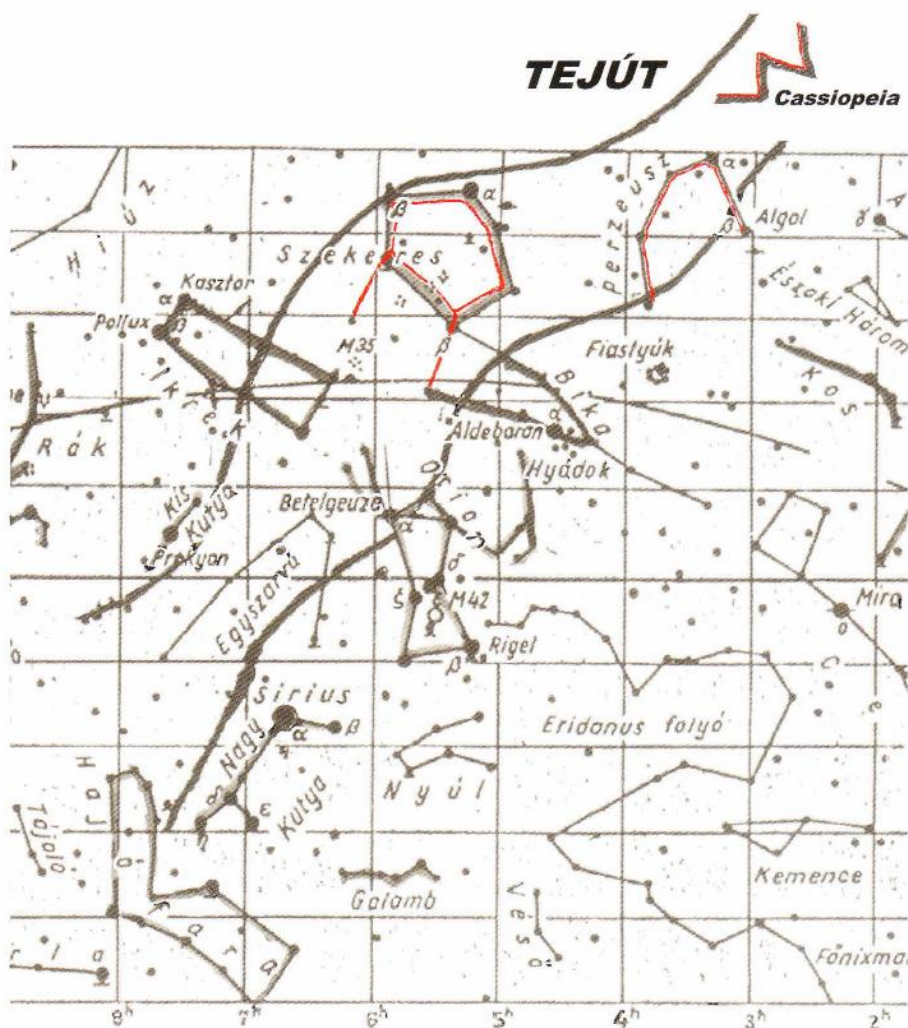

L.449 lim, IGI

tó keresztet/ (L.537 lu, UDU) és megfeszített íjra emlékeztető jelének (L.449 lim, IGI) /lásd a bal alsó negyedben/ fonetikai értékeit egybeolvasva megkapjuk a **LULIM** sumer csillagkép-nevet, mely éppen a **Cassiopeia** sumer neve!

Ha itt (hasonlóan a pristinai koronghoz) a kis V-alakú jelet a **Perseus** felső részének is tekintjük, akkor az **Auriga** után következő **Perseus** és **Cassiopeia** csillagképek rajza áll előttünk, így egy csodálatos csillagtérkép-részletet kapunk. Ez a jelenet - az „égi vadász” **Orion**nal (**Nimródunk** égi párjával) kiegészítve - a csodaszarvas-üldözés jelenetét juttatja az eszünkbe!

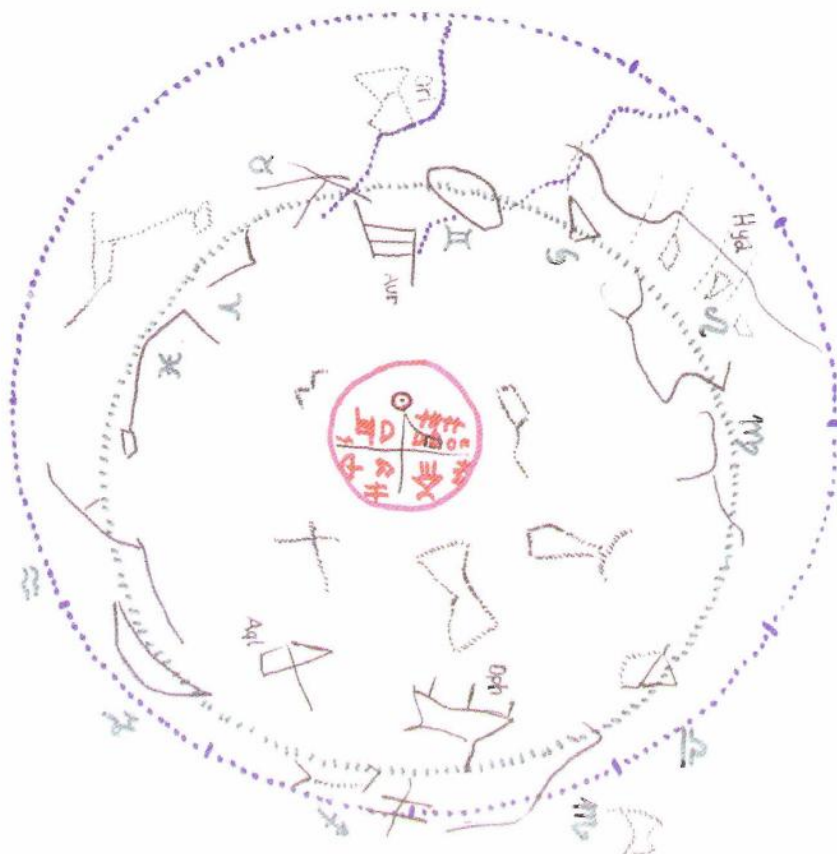
3. ábra - Az égi szarvasvadászat (a szarvast alkotó csillagképeket piros színnel emeltem ki)

Jankovics Marcell könyveiből már jól ismerjük az égi szarvasvadászatot. A Cassiopeia a szarvas agancsa, a Perseus a mellő, a Szekeres pedig a hátsó lábai. Orion-Nimród az égi vadász, az Ikerk pedig Hunor és Magor égi megjelenítői (ld. a 3. ábrát).

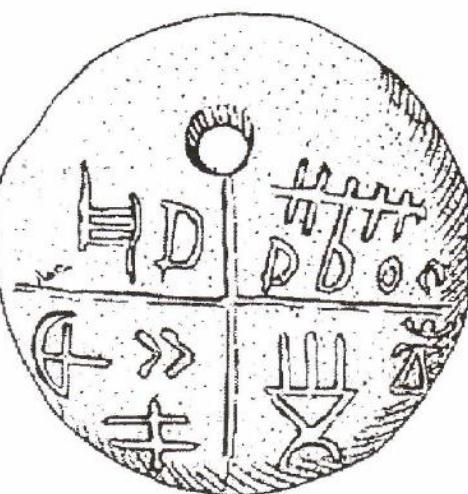
A téglalap alakú tatárlakai táblán ott van a - Tejút bejáratánál elhelyezkedő - Orion rajza:

4. ábra - Az Orion a téglalap alakú táblán

5. ábra - A tatárlakai korong és a csillagos ég térképe

A harmadik tatárlakai tábla életfája pedig a Tejút megfelelője is egyben. Így a három táblát együtt joggal tekinthetjük a magyar őshazakeresés mondája ősi égi párhuzmának!